

Från ISO 14000:
Miljön är de omgivningar
i vilken en organisation verkar,
och inkluderar luft, vatten, land,
naturreсурser, flora, fauna,
människor och deras samspel.

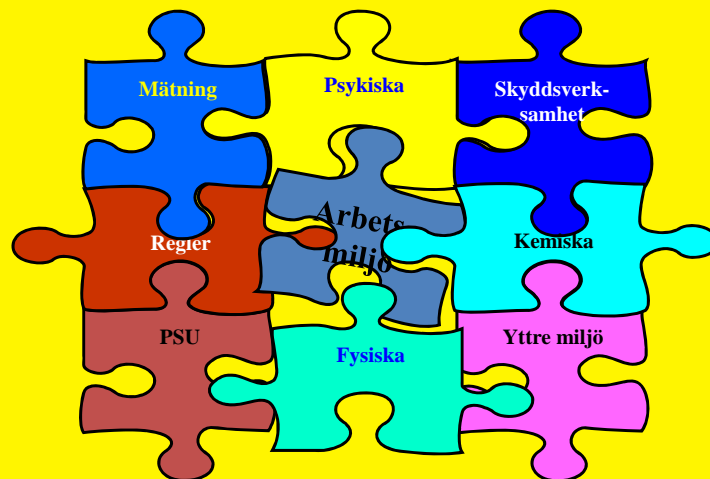
Information

<http://moodle.lnu.se/course/view.php?id=989>

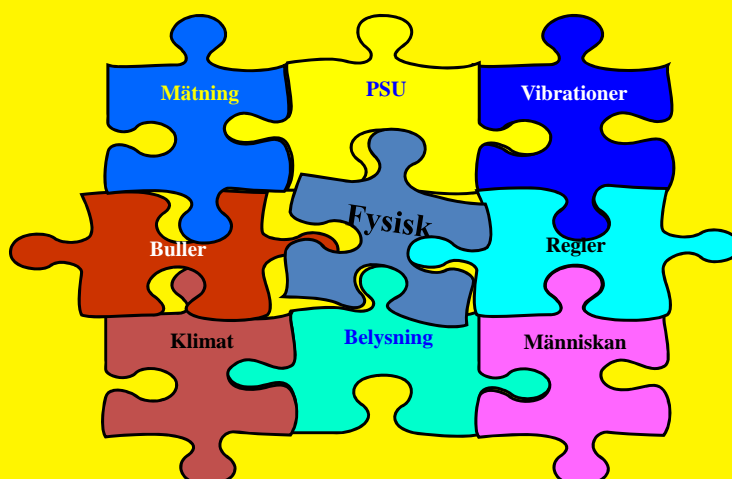

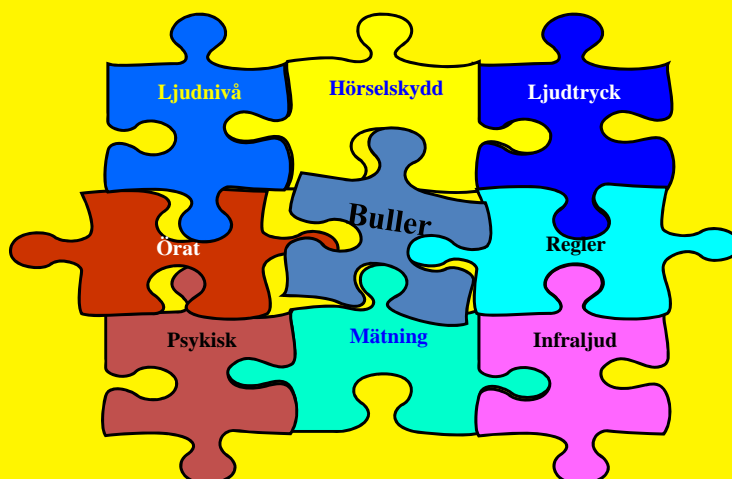
Miljöteknik - arbetsmiljö

Miljöteknik – fysiska miljöfaktorer

Miljöteknik – ”buller”

” Land skall med lag byggas” (Karl XV: 1826 – 1872)

Född 3 juni 1826 på Stockholms slott. Son till Oscar I och Josephine av Leuchtenburg. Kung av Sverige och Norge 8 juli 1859, krönt 3 maj 1860 i Stockholm och i Trondheim 5 augusti. Karl XV var kanske vår populäraste konung genom tiderna men någon stor betydelse som statschef hade han ej. Död i Malmö 1872.

Arbetsmiljölagstiftningens utveckling:

- 1881 Förbud mot barnarbete
- 1889 Yrkesfarelagen (YFL)
- 1912 Arbetarskyddslag (ASL)
- 1938 Saltsjöbadsamtalen
- 1942 Arbetsmiljö-medbestämmandeavtal (AMA)
- 1949 Regler om skyddsombud
- 1954 Riktlinjer för företagshälsovården
- 1978 Arbetsmiljölagen (AML), revidering SFS 2003:365
- 2003 Arbetsmiljölagen utökas och omfattar också sjöfart

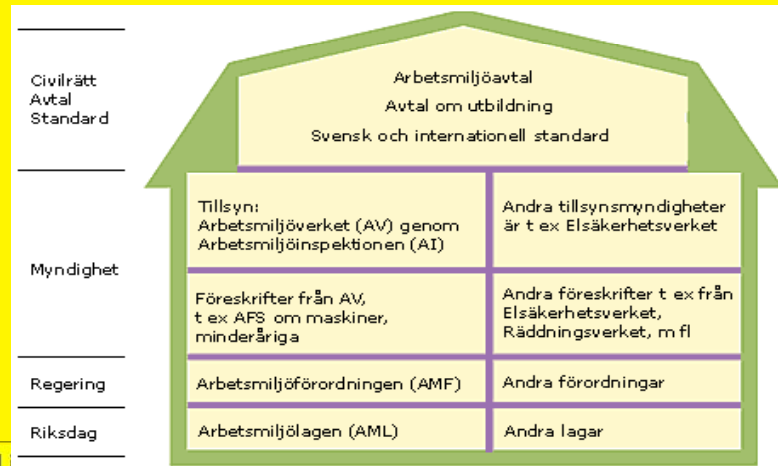

BEGREPP

lagen medger (delegation) att regeringen ensamt eller efter regeringens bemyndigande, det statliga verket "Arbetsmiljöverket" kommer med ytterligare bestämmelser

Lagstiftningens uppbyggnad

Sjöfartshögskolan

Arbetsmiljölagen -- Ramlag

- Ramen utgörs av allmänna målbeskrivningar
 - ”*skall anpassas till*”
 - ”*eftersträvas*”
 - ”*tillfredsställande*”
 - ”*ges möjlighet att*”

Precisering av detaljer görs i

- Arbetsmiljöverket
- Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS)
- Lokala avtal mellan avtalstecknande parter på arbetsmarknaden

LAGENS SYFTE

Förebygga ohälsa
och olycksfall i arbetet

Även i övrigt uppnå
en god arbetsmiljö

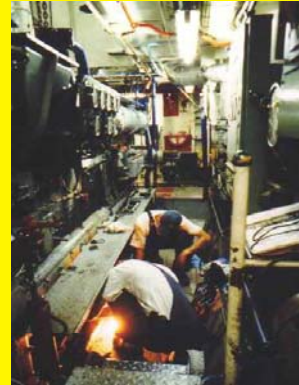

Linnéuniversitetet
Sjöfartshögskolan

P-Å Kwick

Arbetsmiljölagen Kap. 1

- §1 Ändamål
 - Förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och uppnå en god arbetsmiljö
 - Arbetsgivare kan vara juridisk eller fysisk person
- § 2 Tillämpningsområde
 - Gäller varje verksamhet där arbetstagare utför arbete för arbetsgivares räkning

Arbetsmiljölagen Kap. 1

- § 3 Med arbetstagare likställs
 - Den som genomgår utbildning
 - Under vård på anstalt utför anvisat arbete
 - Den som tjänstgör i totalförsvaret
- § 4 Lagen gäller icke
 - Arbete utförd i arbetsgivarens hem

Arbetsmiljölagen Kap.2

- § 1 - § 10
- Anges allmänna krav på den fysiska och psykiska arbetsmiljö
 - Sund och säker miljö
 - Betyggande säkerhet mot ohälsa
 - Anpassning till arbetstagarna
 - Hygieniska gränsvärden (lösningsmedel i luft)

Arbetsmiljön ska vara tillfredsställande

Fysisk miljö

Luft, ljud, ljus, vibrationer och liknande. Maskiner, redskap och tekniska anordningar. Skyddsåtgärder mot bland annat fall, el, brand och explosion.

Psykisk miljö

Möjlighet till variation, sociala kontakter, personlig och yrkesmässig utveckling, självbestämmande och yrkesmässigt ansvar.

Arbetsmiljölagen Kap. 3

- § 1 - § 14 Ansvar för arbetsmiljön
- Arbetsgivarens skyldigheter om
 - Förebygga ohälsa
 - Planera så kraven uppfylls
 - Upplysa arbetstagaren om risker
- Tillverkare o importörer
 - Ansvariga för produkten som säljs

Arbetsmiljölagen Kap. 4

- § 1 - § 10 Bemyndiganden
- Regeringens rätt att utfärda föreskrifter
- Kontroll av tekniska anordningar
- Förteckning av maskiner och farliga ämnen
- Expositionsregister
- Förbud mot användning
- Läkareundersökning mm
- Inga särbestämmelser för kvinnor
 - Speciella föreskrifter finns vid havandeskap
- Anmälningsskyldighet för läkare

Arbetsmiljölagen Kap.5

- Minderåriga
 - Alla under 18 år
 - Börja arbeta det år han/hon fyller 16, om skolplikt uppfyllt
 - Lättare jobb vid 13 år
 - Arb.milj.verket kan förbjuda minderåriga att arbeta i vissa arbeten eller ställen

Arbetsmiljölagen Kap. 6

- **Skyddsombud**
 - > 5 arbetstagare, skall skyddsombud utses
 - Utses av lokalt fack
 - Arbetstagarna direkt
 - Delta i planering av nya eller ändrade lokaler, anordningar, arbetsprocesser, arbetsmetoder och arbetsorganisation
 - Om arbetet innebär fara kan skyddsombudet stoppa verksamheten

Arbetsmiljölagen Kap 6

- **Skyddskommitté**
 - > 50 arbetstagare skall skyddskommitté finnas
 - Företrädare för både arbetsgivare o arbetstagare
 - Behandla frågor om företagshälsovård, handlingsplaner, planering av arbetsmiljön
 - Arbetsanpassning
 - Rehabiliteringsverksamheten

Arbetsmiljölagen Kap 7

- 1§ - 14§ Tillsyn
 - Tillsynsmyndighet - tillträde
 - 13 § - skyddsombud och ledamot av skyddskommitté ej röja

Arbetsmiljölagen Kap 8

- 1§ - 10§ Påföljder
 - Böter eller fängelse i högst 1 år döms den som uppsåtligen eller oaktsam bryter mot förelägganden
 - Juridisk person kan inte dömas istället döms en representant
 - Sanktionsavgift för brott mot föreskrift 1 till 100 kkr

Arbetsmiljölagen Kap 9

- **1§ - 5§ Överklaganden**
 - De flesta beslut kan överklagas
 - Överklaganden går till regeringen, men skickas till Arbetsmiljöverket
 - Verkets beslut om föreskrifter med stöd av arbetsmiljölagen kan inte överklagas
 - Beslut mot tillverkare och leverantör görs hos länsstyrelsen

Arbetstagarens ansvar

- **Medverka i arbetsmiljöarbetet**
- **Följa föreskrifter**
- **Delta i genomförandet av åtgärder**
- **Använda skyddsanordningar och personlig skyddsutrustning**

**Föreskrifter:
utgör tillsynsmyndighetens tillämpningsbestämmelser till lagen
och förordningen.**

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

**Vi arbetar för att minska riskerna
för ohälsa och olycksfall i arbetslivet och att
förbättra arbetsmiljön ur ett helhetsperspektiv.
Vi agerar för att förverkliga samhällets
ambitioner att alla ska ha en
bra och utvecklande arbetsmiljö.**

<http://www.av.se/>

Rättsnätet, hemsida: www.notisum.se

Arbetsmiljöverket - Inspektioner

Hur går en inspektion till?

Vanligen anmäls besöket i förväg genom telefonsamtal eller brev. Inspektören har dock enligt lagstiftningen även rätt att komma oanmäld. Vid besöket kan en eller flera inspektörer närvara. Inspektionen omfattar till största delen kontroll.

Tillvägagångssättet kan dock skifta, beroende på bransch, organisationens storlek och andra omständigheter.

Skyddsombudet eller en personalföreträdare deltar normalt vid inspektionen. I anslutning till inspektionen redogör inspektören muntligt för hur han eller hon uppfattat arbetsmiljön och de eventuella brister som observerats. Om han eller hon hittat några brister, så kommer dessa senare att beskrivas skriftligt i ett inspektionsmeddelande.

Inspektionsmeddelande

- Om arbetsmiljöinspektören har uppmärksammat några brister i arbetsmiljön, så kommer dessa att beskrivas skriftligt i ett inspektionsmeddelande. Detta skrivs normalt inom tre veckor efter besöket. I det uppmanas arbetsgivaren att till en viss tidpunkt redogöra för hur de beskrivna bristerna i arbetsmiljön ska åtgärdas, samt redovisa hur kraven uppfyllts till Arbetsmiljöverket.
- Inspektionsmeddelandet är inget formellt (bindande) beslut, utan skall ses som en uppmaning till arbetsgivaren att vidta de åtgärder som Arbetsmiljöverket kräver utifrån arbetsmiljölagstiftningen. Av denna anledning kan inspektionsmeddelandet inte överklagas.

Föreläggande / Förbud

- Om arbetsgivaren inte följer det som står i inspektionsmeddelandet kan Arbetsmiljöverket utfärda ett föreläggande att vidta en viss åtgärd, t ex att förbättra ventilationen.
- En del maskiner och annan teknisk utrustning, arbetsmetoder eller en lokal kan betyda så stora risker för de anställda att de inte ska användas. Då kan AV utfärda ett förbud till dess att angivna åtgärder vidtagits.
- Den som bryter mot ett föreläggande eller ett förbud kan straffas för detta.
- AV kan sätta ut ett vite i sina beslut som kan dömas ut om föreläggandet eller förbudet inte följs. Normalt behöver en ny inspektion göras för att kontrollera om bristerna finns kvar innan beslut fattas om föreläggare eller förbud.
- Den som rättar sig efter kraven riskerar aldrig att få betala vite.

Föreläggande / Förbud

- Arbetsmiljöverket stoppade arbetet på två ställen på Fanerduns byggarbetsplats. Detta sedan man av en tillfällighet fick se livsfarliga arbeten på hög höjd utan fallskydd - jobbare på pelare tio meter över marken utan fallskydd.
- Det är två förbud om vite på vardera 50 000 kronor, säger Håkan Lindström, arbetsmiljöinspektör.

Sammanfattning

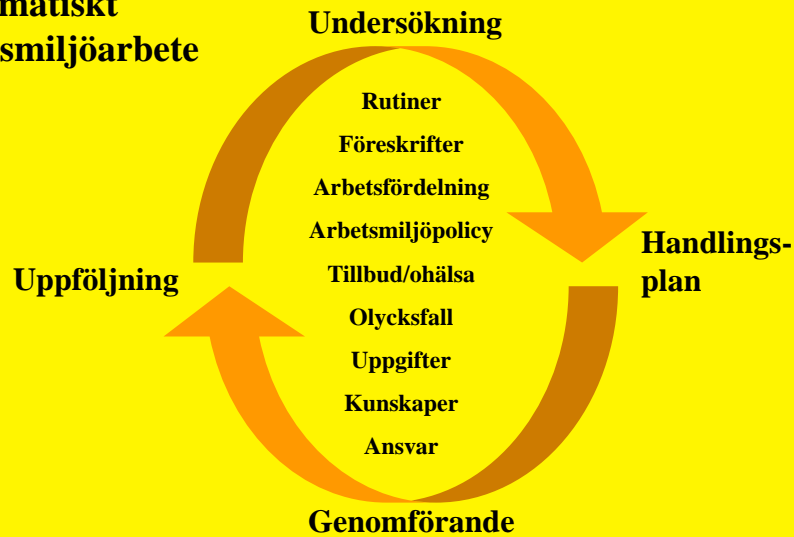
Alla i arbetsledande befattning skall:

- känna till lagar och förordningar inom sitt ansvarsområde
- utarbeta och tillhandahålla arbetsinstruktioner och skyddsföreskrifter.
- informera om och kontrollera förståelsen av dessa instruktioner.
- anmälan om fel och brister vilka inte genast kan åtgärdas skall rapporteras vidare tjänstevägen.
- lämna besked om vidtagna åtgärder och kontrollera att beslutade åtgärder genomföres.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

- **Arbetsmiljölagen** ger de yttre ramarna för vad som gäller för miljön på jobbet.
- **Arbetsmiljöverket** har i uppdrag av regeringen att mer i detalj reglera vad som ska gälla.
- I Arbetsmiljöverkets **författningssamling**, AFS, ges arbetsmiljöregler ut. De kallas till vardags för **föreskrifter**.
- **Systematiskt arbetsmiljöarbete** är att systematiskt planera, genomföra och följa upp **arbetsmiljöarbetet** AFS 2001:1

Systematiskt arbetsmiljöarbete

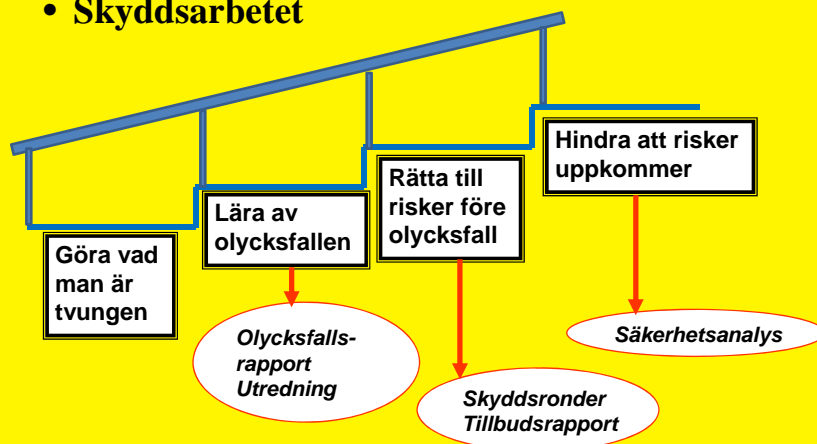

Systematiskt arbetsmiljöarbete

SKYDDSVERKSAMHET

- Skyddsarbetet

SKYDDSVERKSAMHET

- Heinrich triangle (ratio)

Säkerhetsanalys

